

Maak gebruik van creativiteit en kennis van (markt)partners

Duurzame ontwikkelingsdoelen

Eind 2015 lanceerde de VN zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals). Leuk, maar wat kan je daar als gemeente mee? Heel veel, ontdekte de gemeente Rheden. Ze geven structuur, richting en focus aan de doorontwikkeling naar een netwerkorganisatie, een traject waarmee de gemeente al bezig was.

Frank Landman: 'Er zit voor iedereen wel iets aansprekends in.'

Ontwerp maximaal duurzaam en combineer leefbaarheids- en gezondheidsdoelen aan de voorkant

Frank Landman, directeur bij de gemeente Rheden, woonde in de zomer van 2016 een congres van VNG International bij over de duurzame ontwikkelingsdoelen. 'Ik ben verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van onze organisatie naar een netwerkorganisatie. Door onder andere te werken met doelgerichte flexibele teams kunnen we beter inspelen op vragen vanuit de samenleving. Toen de duurzame ontwikkelingsdoelen werden gepresenteerd, dacht ik gelijk: ja, dit zou een goed hulpmiddel kunnen zijn voor onze nieuwe manier van werken. Ze geven focus, ze brengen opgaven helder in beeld en het creëert een gemeenschappelijke taal zodat je makkelijker contact legt met andere partijen die ermee werken. Mijn enthousiasme werd nog groter toen ik hoorde dat ze nadrukkelijk ook voor decentrale overheden zijn bedoeld en dat VNG International een vertaling voor Nederlandse ge-

meenten heeft gemaakt met onder meer 169 subdoelen.'

IEDEREEN ENTHOUSIAST

Landman sondeerde het idee binnen diverse geledingen van de organisatie en merkte dat eigenlijk iedereen enthousiast was. 'Er zit voor iedereen wel iets aansprekends in. De een ziet vooral de efficiencyvoordelen die het biedt, de ander spreekt de uitbreiding van het netwerk aan, en nog weer een ander is vooral gecharmeerd van de bijdrage aan een betere wereld die je hiermee concreet kunt maken. En zoals gezegd: het sluit perfect aan op onze doorontwikkeling tot netwerkorganisatie die al gaande was.'

Hoe gaat dat concreet in zijn werk, dat enten van de organisatie op de zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen? Landman: 'We schakelen over van de traditionele organisatiestructuur met domeinen naar flexibele teams. Hierbinnen zit een beleidsteam dat rondom vier clusters van global goals is georganiseerd: ruimtelijke ontwikkeling, economische ontwikkeling, welzijn en duurzaamheid. Bij deze clusters

(bron: www.sdgnederland.nl)

zijn veertien van de zeventien doelen ondergebracht. Daarnaast is er een strategisch team dat de resterende drie doelen oppakt, die meer *corporate* van aard zijn. De teams en clusters zijn nadrukkelijk geen nieuwe vaste structuur. De omvang en samenstelling van een team dat met een bepaald vraagstuk aan de slag gaat, kan op ieder moment veranderen als de situatie daarom vraagt. Ook zullen de teams meer zelf verantwoordelijk zijn, waarbij veel meer dan voorheen op resultaat gestuurd wordt.’

FLEXIBELE ORGANISATIESTRUC-TUUR

De medewerkers zijn enthousiast over de duurzame ontwikkelingsdoelen, maar is dat ook het geval bij de nieuwe, flexibele organisatiestructuur? Een vaste samenstelling van de afdeling en een duidelijk afgebakend werkerterrein werkt prettig voor sommigen. ‘Het vraagt inderdaad een andere *mindset*’, zegt Landman. ‘We oefenen dan ook met “p-matig” werken, waarbij de p voor zowel project, proces als programma staat. We zetten daarbij medewerkers met de juiste kwaliteiten bij elkaar waarbij

de vraag van de klant leidend is. Teamgrenzen spelen daarin geen enkele rol.’

Landman heeft het voor elkaar gekregen dat het overdrachtsdocument naar het nieuwe College volgens de duurzame ontwikkelingsdoelen wordt opgesteld. ‘Een volgende stap is de gemeentelijke begroting voor 2019 volgens de doelen in te delen, maar hier heeft de gemeenteraad uiteraard een stem in. Ik hoop ook dat zoveel mogelijk politieke partijen in hun programma’s voor de gemeenteraadsverkiezingen de *global goals* als uitgangspunt kiezen. Dan gaat het nog meer leven en spreekt iedereen dezelfde taal. Dat geldt overigens niet alleen intern, maar zeker ook naar buiten toe. Ik probeer de Ondernemers Club Rheden mee te krijgen om met de *global goals* te gaan werken. Ook hebben we laatst een schooldag van de duurzaamheid georganiseerd, waarbij we de zeventien doelen hebben vertaald naar acht doelen die voor kinderen goed te begrijpen zijn. Dat heeft veel bewustwording en positieve energie opgeleverd. Ook zullen we met een aantal scholen een rap-nummer

gaan maken waarin de duurzame ontwikkelingsdoelen een plek krijgen. Wederom om bewustzijn te creëren.’

TIPS VOOR ANDERE GEMEENTEN

Landman hoopt dat zoveel mogelijk gemeenten met de zeventien ontwikkelingsdoelen gaan werken, zodat beleidsdoelen beter vergelijkbaar worden en men bijvoorbeeld voor oplossingen bij andere gemeenten te rade kan gaan. ‘Het mooiste is het als de vraag naar de zeventien ontwikkelingsdoelen vanuit de gemeenteraad zelf komt, dan heb je gelijk politieke steun. Maar onderzoek vooral goed over wat het voor jouw organisatie betekent. Past het, zoals bij onze gemeente, goed bij je visie op de ontwikkeling van de organisatie, is er genoeg draagvlak bij College en medewerkers? En natuurlijk, je moet altijd een zekere koudwatervrees overwinnen als je het roer omgooit, maar als je vanuit verschillende invalshoeken - efficiency, koers, netwerkvorming, focus - laat zien wat de voordelen zijn, moet het lukken om de omslag te maken.’

Websites
www.rheden.nl